

Het belang van schoon water

Tom Kunzler

Senior Public Affairs Medewerker – Landbouw & Water

Natuurmonumenten

Inhoud presentatie

1. Over Natuurmonumenten en water
2. Uitdagingen: Van strijd tegen het water, naar strijd om het water
3. De KRW en de Nederlandse natuur
4. Watercisis: de risico's voor natuur en mens
5. Wat zijn oplossingen? En wat kan de natuur doen?
6. Discussie

Natuurmonumenten

1: Over Natuurmonumenten

Over Natuurmonumenten

- 110.000 hectare in beheer namens bijna een miljoen Nederlanders

Het belang van schoon en voldoende water voor de natuur

- Voldoende en schoon water is randvoorwaarde voor herstel biodiversiteit en gezonde natuur

Wat doet Natuurmonumenten?

- De stem van de natuur in het veld en richting politiek en bestuur

Natuurmonumenten

2: Van strijd naar het water naar strijd om het water

Nederland voerde historische strijd tegen het water met polders, dijken, diepe sloten en rechtgetrokken beken

Maar...

Nu voeren we door klimaatverandering, intensieve landbouw en industrie voeren we nu een strijd om voldoende én schoon water

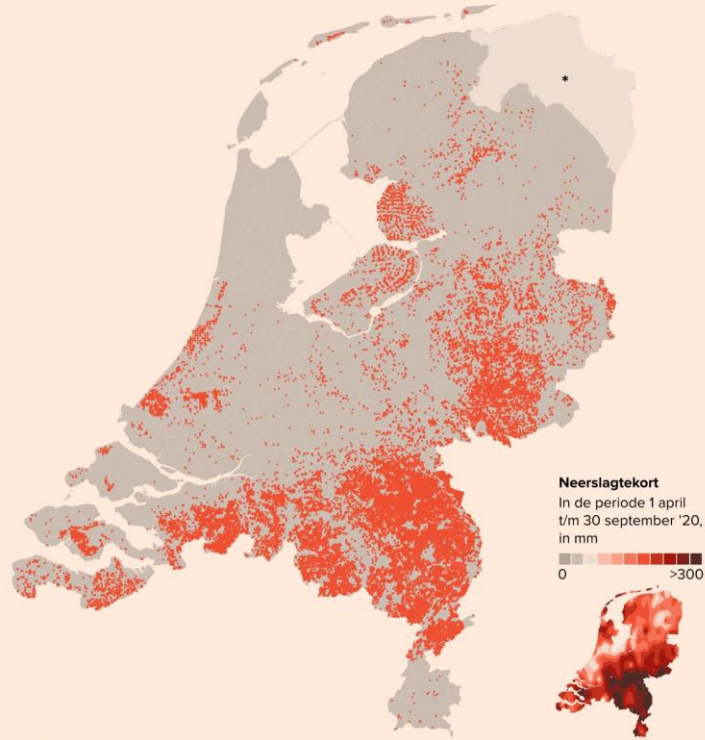

Natuurmonumenten

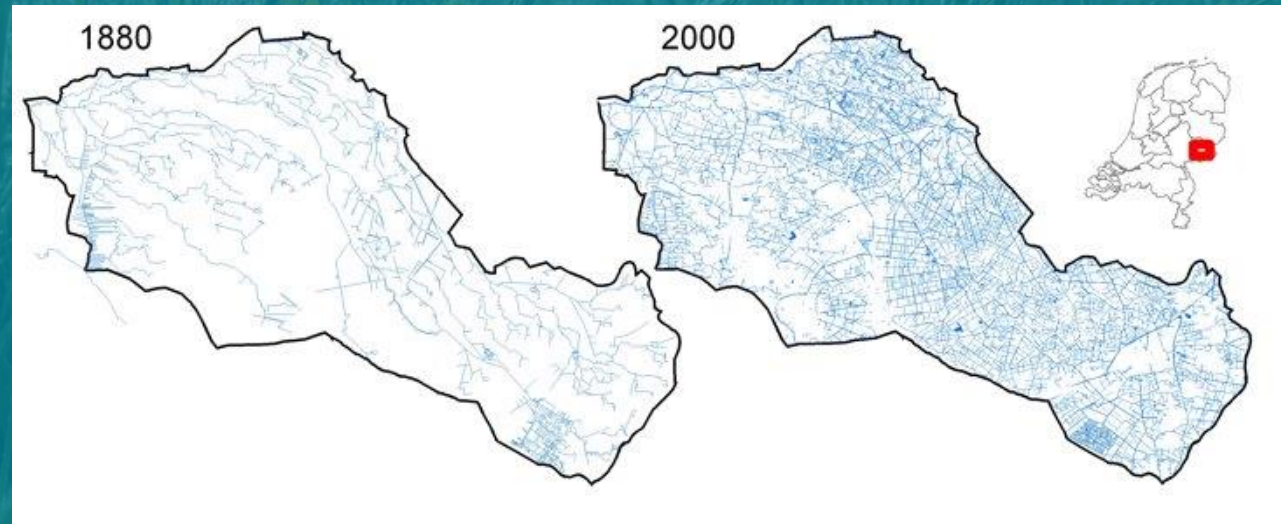
2: Van strijd naar het water naar strijd om het water

Grondwaterwildwest in Zuid- en Oost-Nederland

Alle geregistreerde actieve agrarische grondwaterputten in Nederland (47.374). Het zuidelijke en oostelijke deel van Nederland zijn het gevoeligst voor droogte. En daar zijn de meeste agrarische grondwaterputten geslagen.

*data over Groningen waarschijnlijk onvoldoende representatief
© FD | Bron: LGR, waterschap Limburg, KNMI

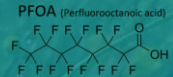
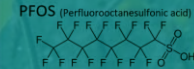
Natuurmonumenten

2: Van strijd naar het water naar strijd om het water

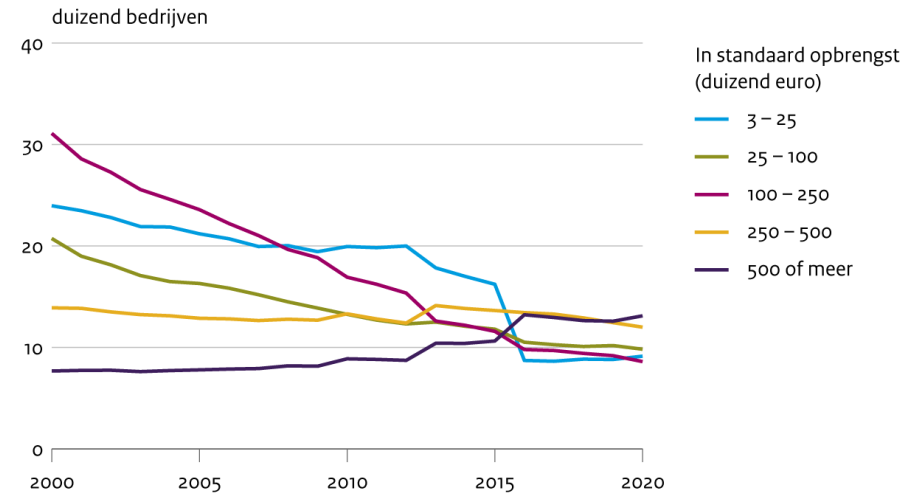

Maar ons water is toch schoner geworden?

PFAS

Aantal land- en tuinbouwbedrijven naar economische omvang

Bron: CBS

CBS/jun21
www.clo.nl/212210

Natuurmonumenten

3: De KRW en de Nederlandse natuur

1. **Vogel- en Habitatrictlijn (1979/1992):** Bescherming van Natura 2000 gebieden. Gunstige staat instandhouding (hydrologie) en verbod op verslechtering.
2. **Nitraatrichtlijn (1991):** Bescherming van grond- en oppervlaktewater tegen vervuiling door nitraten uit agrarische bron. Koppeling met mestderogatie. *(Actieprogramma Nitraatrichtlijn)*
3. **Kaderrichtlijn Water (2000):** Bescherming van ecologische en chemische waterhuishouding. Zorgen voor schoon, voldoende en gezond water in 2027 en verbod op verslechtering sinds 2009. Gaat zowel over waterkwaliteit als droogte. *(Stroomgebiedbeheerplannen)*

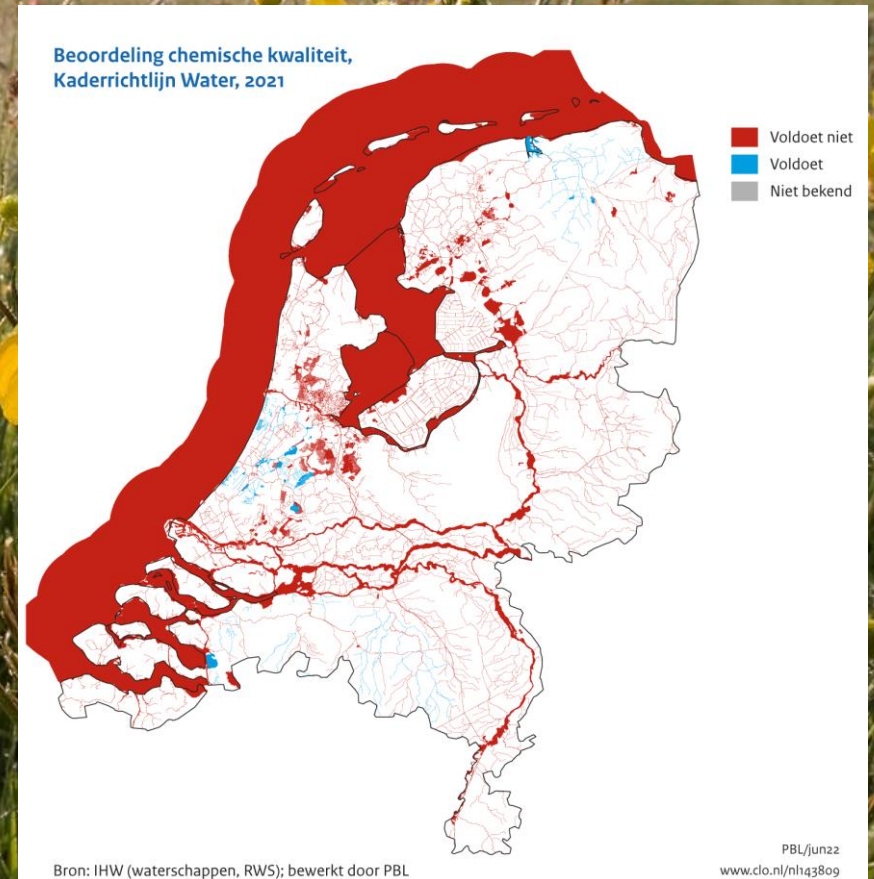
3: De KRW en de Nederlandse natuur

Natuurmonumenten

3: De KRW en de Nederlandse natuur

- *Laaghangend fruit geplukt en pijnloze maatregelen zijn genomen!*
- *Discussiepunten over regels: All-in all out, stagnatie na 2000, meet Nederland nu strenger dan buurlanden?*

4: Watercrisis: de risico's voor natuur en mens

- *Droogte en slechte waterkwaliteit bedreigen flora en fauna, naast alle andere drukfactoren zoals stikstof, versnippering, klimaatverandering etc.*
- *Schade voor gezondheid, landbouw, scheepvaart en ons drinkwater*
- *Risico's voor de economie KRW en Natura 2000 (onderzoek Witteveen + Bos):*
 - *Rechtszaken vanwege verbod op verslechtering*
 - *Europese boetes na 2027*
 - *Problemen met vergunningen na 2027*
 - *Voorkomen: nu alles op alles zetten*

5: Oplossingen, waterkwaliteit

- *Overkoepelend: betere governance en daadkracht!*
- *Natuur kan helpen met zuiveren van water*
- *Actualiseren en aanscherpen (in)directe lozingen*
- *Aanscherpen toelating pesticiden, huidig beleid faalt!*
- *Mestbeleid dat aansluit bij de normen voor oppervlaktewater*
- *Water en bodem sturend voor landbouwteelten/type landbouw*
- *Strenger bronbeleid medicijnen, chemische verontreiniging*

5: Oplossingen, verdroging

- *Natuurgebieden inzetten om meer water te bergen: natuurlijke klimaatbuffers. Randvoorwaarde: overgangsgebieden*
- *Reguleren grondwaterontrekkingen (melding en vergunningen) en grondwaterplafond*
- *Hogere waterpeilen en boeren belonen voor waterberging*
- *Minder water verbruiken: eerlijker tarief, leveringsplicht versus natuurbelang?*

6: Discussiepunten

Om de KRW doelen te behalen zijn pijnlijke maatregelen noodzakelijk. Natuur is vaak een zwak belang, maar kan ook fungeren als een belangrijke oplossing. Hoe kunnen we natuur als optimaal als oplossing inzetten voor schoon en voldoende water voor mens en natuur?

Vragen?

Natuurmonumenten